

İdealizmin Rehabilitasyonu

Yazan: Nadir Sönmez

KARAKTERLER

Hacivat, 30'larının başında.

Sevgili, 30'larının başında.

Anne, 50'lerinin sonunda.

Baba, 60'larının başında.

Komşu, 30'larının sonunda.

Karagöz, 30'larının sonunda.

Oyunun geçtiği yer ve zaman: Oyun 2022'de, Türkiye'de geçiyor.

SAHNE 1

(Işıklar yandığında Anne ve Baba'nın yaşadığı evin salonu gözükür. Tüm oyun evin dış kapısına, banyosuna, yatak odalarına ve mutfığa bağlanan bu salonda geçmektedir. Okuyucu salonun dekorasyonunu, karakterlerin durumlarını ve duygularını dilediği gibi hayal edebilir. Anneyi hazırlık yaparken görürüz. Etrafı toplamaktan ziyade kendi telaşını yatıştırmaya çalışıyor gibidir. Baba sakince oturmaktadır. Akşamüstü.)

Anne: Suyuna gidelim.

Baba: Bu kadar endişelenmene gerek yok.

Anne: İçim rahat değil işte.

Baba: Her zamanki halin.

Anne: Kaç oldu saat?

Baba: On geçiyor.

Anne: Kaçı?

Baba: En son sorduğunda beş geçiyordu. Hâlâ aynı saatteyiz.

Anne: İyi tamam. Sen çok soğukkanlısın. Ben durduk yere panik yapıyorum.

Baba: Gören de seni istemeye geliyorlar sanacak.

Anne: Keşke ben de senin kadar geniş olabilsem.

Baba: Olayları büyütüyorum senin kadar.

Anne: Aynen böyle devam et. Hiç bir şeye karışmadan etrafına bak. Televizyon izler gibi izle dünyayı.

Baba: Sen niye bana sataşıyorsun?

Anne: Çünkü rahatlığın batıyor.

Baba: Ne yaparsam yapayım memnun olmayacaksın. Senin gibi koşuşup durayım mı evin içinde?

Anne: Kavga etmek istiyorum, var mı diyeceğin?

Baba: Sonunda itiraf ettin.

Anne: Git bir çay koy.

Baba: Sen demlemişsin zaten.

Anne: Tuvalete git. Çişini yap. Bir harekete geç.

Baba: Bizim tek iletişim dilimiz bu mu yahu. Didiş didiş didiş.

Anne: Ben senin gibi üniversite okumadım. Konferans veremeyeceğim şimdi.

Baba: Niye bu kadar gerildin? En azından onu söyle.

Anne: Çünkü varmak üzere.

Baba: Eee.

Anne: Bütün hayatımız değişecek.

(Kapı çalar.)

Anne: Suyuna gidelim.

Baba: Daha kaç kere diyeceksin bunu. Sen kendi ağzını tutmayı becer önce.

Anne: Güler yüzlü ol. Morale ihtiyacı var.

(Anne kapıyı açar. Kapıdakiler Komşu ve Karagöz'dür. İçeri girmeden kapı eşiğinde dururlar.)

Komşu: Gözünüz aydın.

Anne: Daha gelmedi ki.

Komşu: Aa. Biz de hoşgeldin demeye gelmiştik.

Karagöz: İyi akşamlar.

Baba: Naber Karagöz? Güzel haberlerini alıyoruz.

Karagöz: Öyle mi? Hangisi?

Komşu: Bende güzel haber çok demek istiyor.

Baba: Yeni işin hayırlı olsun.

Karagöz: Çok sağ olun. Valla suçlular beni maaşa bağladı.

Anne: O nasıl oluyor? Pis işlere bulaşmasaydın yavrum.

(Baba, Anne'ye doğru:)

Baba: Ben sana dedim ya, hapislane inşaatı yapan bir şirkette çalışıyor diye.

Anne: Suçla alakan yok ki o zaman. Sen ekmeğinin peşindesin.

Karagöz: Espri yapıyorum ya. Her şey yolunda çok şükür.

Komşu: Biz de sizle bekleyelim mi?

Baba: Buyrun girsenize ayakta kaldınız.

Anne: Karagöz, sen şimdi pek gözükmesen buralarda.

Baba: Olur mu öyle şey! Kovacak mısın koca adamı?

Anne: Bizimki nasıl bir ruh halinde gelir bilmiyoruz ki.

Karagöz: Belki beni gördüğüne sevinir, diye düşündüm.

Anne: Sevinir tabii de. Şimdi riske girmeyelim.

Baba: Kaç sene oldu siz küseli?

Karagöz: Çok.

Anne: Biz yokken baş başa konuşursunuz. Aşarsınız merak etme.

Karagöz: Siz nasıl dersiniz o zaman. Ben de spor salonuna gideyim. Bir ter atarım.

Komşu: Portmantonun kapağına bakacaktın.

Karagöz: Spordan sonra halletsem.

Komşu: İyi tamam.

Karagöz: Hadi görüşürüz öyleyse. Selam söyleyin. Ya da yok. Söylemeyin. Nasıl uygun görürseniz.

Anne: Hadi iyi sporlar.

(Karagöz çıkar. Anne kapıyı kapatır. Komşu ve Anne, Baba'ya duyurmadan konuşmaya başlarlar.)

Komşu: Geldi mi senin kargo?

Anne: Sus sus.

Komşu: Ne oldu fısıltıya geçtin? Dedikodu mu var?

Anne: Yavaş. Duymasın.

Komşu: Neyi duymasın?

Anne: Haberi yok.

Komşu: Telefonda mı?

Anne: Bahsetmedim canım işte.

Komşu: Çekiliş kazanmışsın. Bunda saklayacak ne var?

Anne: Ne bileyim ben.

Komşu: Eninde sonunda görecek paket geldiğinde.

Anne: Orası öyle.

Komşu: Bana bak. Kullanmayıp satacak mısın yoksa, doğru söyle.

Anne: Kargo hemen ertesi gün ulaşır demişlerdi. Bir hafta oldu. Ortada bir şey yok.

Komşu: Sen evde yokken geldiyse kurye şubeye bırakmıştır.

Anne: Evden çıktığım mı var?

Komşu: Canım pazara gitmişsindir. O zamana denk gelmiştir.

Anne: Bir şey diyeceğim de aramızda kalsın.

Komşu: Ben ağzımı tutamam. Çok büyük sırsa verme.

Anne: Kargo için para gönderdim ya bunlara.

Komşu: Ee.

Anne: Yine mesaj atmışlar. Cihazın gümrük vergisi de varmış. Ekstra ödeme istiyorlar.

Komşu: Dolandırıcı o zaman bunlar.

Anne: Benim de içime bir şüphe düştü.

Komşu: Boşver gönderme bir daha para falan.

Anne: Hoşgeldin hediyesi yapacaktım.

Komşu: Kıyamam ben sana.

(Kapı çalar.)

Anne: Geldi.

Komşu: Ben de kaldım burada. Sorun olmasın.

Anne: Yok canım.

(Anne kapıyı açar. Hacivat ve Sevgili valizlerle girerler.)

Hacivat: Selamlaşma, hâl hatır sorma faslına geçmeden önce; hepinizden bir ricam var. Ortada üzülecek bir şey yokmuş gibi davranmanıza gerek yok. Ben çok fena dibe battım. Buradan çıkış olacaksa bir gün, henüz hayal bile etmeye yakın değilim. Bana çok sıcakkanlı ve yardımsever yaklaşmanız geri tepebilir. Şimdiden uyarıyorum. İnsanların şefkatini tehdit gibi algıladığım bir dönemdeyim. En iyisi beni kendi halimde bırakmak. İsterseniz bana acıyabilirsiniz. Siz bilirsiniz. Ben duşa giriyorum. Çıkınca da viski içeceğim.

Anne: Oğlum yemek hazırladım bir sürü. Ne viskisi.

Hacivat: Canım içmek istiyor.

Anne: Bir sarılıydık. Özledim seni.

Hacivat: Babama sarıl.

Anne: Babanla her gün beraberiz. Seni ne zamandır görmedim.

Hacivat: Sen beni kucaklayınca kendimi çocuk gibi hissediyorum.

Anne: Çocuğumsun zaten.

Hacivat: Kimsenin çocuğu olmayı hak etmiyorum ben. Topluma zararlıyım.

Baba: Saçmalama. Sarıl annene.

(Hacivat, Baba'ya doğru:)

Hacivat: Sen bana sarılmak istiyor musun peki?

Baba: Sarılıırım tabii.

Hacivat: Dikkatini çekerim. Sarılabilir misin, demiyorum. Bu bir meziyet testi değil. Sarılmak istiyor musun?

Baba: Sarılıırım canım niye sarılmayayım.

Hacivat: Bak işte. Daha bunu söyleyecek cesaretin bile yok. Basit bir cümle ya. "Oğluma sarılmak istiyorum." Bu yani. Bu kadar zor değil.

Baba: Hayda. Dakika bir gol bir.

Hacivat: Neyse. Baba olmak zor tabii. Ev geçindirmek çok mesai istiyor. Sevgi göstermeyi öğrenmeye vakit mi kalır...

Anne: Baban seni seviyor.

Hacivat: Televizyonda politika programı yapan adamları benden daha iyi tanıyor.

Baba: Gel şöyle bir sarılayım sana.

Anne: Gelir gelmez parmağında oynatmaya başladı bizi.

Komşu: Hoşgeldin Hacivat.

Hacivat: Hoşbulduk. Nasıl buldun beni? Kafa gitmiş değil mi?

Komşu: Estağfurullah.

Hacivat: Hadi ben duşa geçtim. Siz de o sırada *bu deliyi nasıl zapt edeceğiz* diye plan yaparsınız.

(Hacivat valizlerden birini açar, bornozunu alır, banyoya girer.)

(Anne, Sevgili'ye doğru:)

Anne: Yavrum nasılsın?

Sevgili: Ben çok iyiyim. Merak etmeyin.

Anne: Senin yanında niye böyle davranıyor ki. Utandım.

Sevgili: Hiç sorun değil. Zor bir dönemden geçiyor. Ne yaşadığını anlamaya çalışıyorum.

Anne: Buraya kadar da eşlik etmişsin. Çok teşekkürler.

Sevgili: Tabii ki geleceğim. Sizi de görmek istedim.

Baba: İyi yaptın, otursana.

(Sevgili yemek masasına oturur. Komşu da yanına geçer. Anne servis yapmak için çıkar.)

Komşu: Ben komşularıyım bu arada. Sizi çok duydum.

Sevgili: Sen de lütfen.

Komşu: Doktor görünce heyecan yapıyor insan.

Sevgili: Çok tatlı.

Komşu: Dermatologsun değil mi?

Sevgili: Aynen.

Komşu: Kasık mantarı var bende.

Sevgili: Geçmiş olsun.

Komşu: Hamamdan kaptım herhalde. Aylardır kurtulamadım.

Sevgili: Tedavi oldun mu?

Komşu: Kaç aydır her gece yatarken krem sürüyorum. Tam geçti sanıyorum. Bir kaşıntı başlıyor. Bir bakıyorum yine kızarmış popomun alt tarafları.

Sevgili: Mantar inatçı olabiliyor. Hap da alırsan daha etkili olur.

Komşu: Karaciğer enzimlerine zarar veriyormuş. İnternette okudum. Korktum almadım.

Sevgili: Bir kutudan bir şey olmaz. Daha kolay kurtulursun.

Komşu: Hamamdan bulaşmıştır değil mi? Kesin?

(Anne çay ve atıştırmalık servisi yapar.)

Baba: Ben almayacağım. Biraz dolaşmaya çıkayım. Hava alırım.

Anne: Biraz dur. Oğlunla sohbet et. Sonra ıkarsın.

Baba: Arıza çıkaracak yine. nce biraz sakinleşsin. Vaktimiz bol nasılsa.

Anne: İyi sen bilirsin.

Komşu: Ben de çıkayım.

Anne: ay koydum ya.

Komşu: Siz hasret giderin. Gelirim yine.

Anne: İyi peki.

Komşu: Karagöz spodayken evde müzik açayım.

(Baba ve Komşu evden çıkarlar.)

(Anne Sevgili'ye döner:)

Anne: İşlerin nasıl yavrum?

Sevgili: Hastane yoğun. Her zamanki gibi.

Anne: Neden terk etmiyorsun onu?

Sevgili: Nasıl?

Anne: Özür dilerim.

Sevgili: İyi misin sen?

Anne: Senin gibi biri ona nasıl katlanıyor anlamıyorum. Her lafı can yakıyor.

Sevgili: Tanıdığım en zeki insan.

Anne: Akli kendine zarar.

Sevgili: Güveniyorum ona. Bu dönemin de altından kalkacak. İçkiye bu kadar sarılmasından endişeleniyorum sadece.

Anne: Çok mu içiyor?

Sevgili: Sarhoş şu an.

Anne: Ah yavrum.

Sevgili: Ailesinde alkol bağımlısı var mıydı?

Anne: Benim babam alkolikti. O doğmadan öldü. Görmediler bile birbirlerini.

Sevgili: Bir yatkınlığı olabilir.

Anne: Çok değerli bir kadınsın. Oğlumun cefasını kimse senin gibi çekmezdi. Bazen seni düşünüp kendi gençliğini heba ediyorsun diye üzülüyorum. Sana çok daha iyisini yaşatacak bir sevgiliye layıksın.

Sevgili: O da çok değerli bir erkek.

Anne: Öyle de işte. Psikolojisi çok hassas. Bir darbe aldığında dünyası başına yıkılıyor.

Sevgili: Kendini ortaya koyduğu bir meslek yapıyor. İşyle ilgili meseleleri kişisel algılaması kaçınılmaz.

Anne: Maaşı yok, geleceği güvencesiz, morali bitik. Neden ısrar ediyor bu yaşam tarzında anlamıyorum.

Sevgili: İŖi ona bizim tatmadığımız bir mutluluk yaŖatıyor. Bilemeyiz.

Anne: YakıŖmıyor bana böyle söylemesi farkındayım. Yine de tekrar edeyim. Onun hayatının sorumluluğunu almak zorunda değilsin. Kendini toparlaması lazım. Sana da eziyet çektirmeye hakkı yok.

Sevgili: Onu seviyorum.

Anne: TeŖekkür ederim.

Sevgili: Alkolü bırakmasına yardımcı olmamız lazım.

Anne: Nasıl olacak o?

Sevgili: Hemen baskı yapmak iyi olmaz. Önce buraya alışıp süreci kabullensin. Sonra bulacağız bir formülünü.

Anne: Umarım.

(Hacivat banyodan bornozuyla çıkar. Valizlerine doğru gider. Bir viski ŖiŖesi çıkarır. Kendine servis yapıp Anne ve Sevgili'nin yanına oturur.)

Hacivat: Vay be. Otuz yaŖından sonra anne baba evine de döndüm. Sırada ne var acaba?

Anne: İyi gelecek bize burada olman.

Hacivat: Yok ya. Kendimizi kandırmayalım. Hayatımızın en zor günleri bizi bekliyor.

Anne: Niye öyle konuşuyorsun? Kehanet gibi.

Hacivat: Sen annenle kavga etmeden kaç gün geçirebiliyordun?

Anne: Öğreneceğiz beraber yaşamayı. Bu hayattaki en yakınların bizleriz.

Hacivat: Bana Instagram'dan komik video atmaya devam edecek misin? Aynı evde yaşarken bile?

Anne: İzlemiyorsun ki zaten sana gönderdiğim hiç bir şeyi.

Sevgili: Bana da gönderin, ben izlerim.

Hacivat: Çekirdek aile içinde sosyal medyayla iletişim kurmak yasaklanmalı.

Anne: İyi göndermem bir daha.

Hacivat: Bir de şu akrabaların olduğu WhatsApp grubundan çıksam, ayıp olur mu?

Anne: Hiç bir şey yazmıyorsun ki zaten.

Hacivat: Sahte geliyor bu kadar uzak ilişkileri sürdürmek.

Anne: Böyle düşününe düşününe gittikçe yalnızlaşacaksın. Ne var arada bir selam versen, iki satır yorum yazsan. Hepsi seni seviyor, soruyor.

Hacivat: Yalnızlaşacaksın derken? Karagöz'e mi gelecek yine konu?

Anne: O da geldi bugün. Seni görmek istiyordu.

Hacivat: Al işte.

Anne: Ben bir şey demedim ki. Kendin sordun.

Hacivat: Benim düştüğüm hali görmeye gelmiştir. Yoldan çıktım ya, ondan böyle oldu.

Anne: Bir art niyeti varmış gibi gelmedi bana.

Hacivat: Ben kendi hırslarımı, husumetlerimi düşünüyorum. Eğer bende varsa, başkasında da olmalı diyorum. Karagöz de sadece eski dostluğumuzu canlandırmak için gelmemiştir. Evlenmiş, işini kurmuş, hayatını oturtmuş bir adam... Gelecek, benim hayatıma bakacak,

sonra kendisinininkiyle karşılaştıracak. *Ben akıllı herifmişim, bunun yerinde olmak da vardı* diyecek. Kendi yaşamı gözüne daha da hoş gözükecek.

Sevgili: Sadece burada bile seni çok seven üç insan var. Arada şükretsen biz de iyi hissederiz.

Hacivat: Keşke biraz daha vicdansız olsaydınız. O zaman dünyanın kaç bucak olduğunu görürdüm de, belki adam olurum.

Anne: Adamsın zaten.

Hacivat: Ya bırak anne ya.

Sevgili: Burada nasıl hissedeceğini bilemezsin. Kendini hemen en kötüsüne hazırlama. Annen ve babanla daha yakın olmak sana manevi kuvvet verecek. Geçici bir dönem. İleride bugünlere bakınca iyi ki diyeceksin.

Hacivat: Hep böyle oluyor. İnsanlar benle sohbet ederken, kendimi iyi hissedeyim diye önerilerde bulunmaya başlıyorlar.

Anne: Hep yakınıyorsun da ondan.

Hacivat: Tamam. Daha yumuşak başlı olmayı deneyeyim. Nasılsın anneciğim? Beni gördüğüne sevindin mi?

Anne: Ne yemek istersin? Canın ne çekiyorsa onu hazırlayayım.

Hacivat: Sulu köfte.

Sevgili: Ben sizi baş başa bırakayım.

Anne: Yemeğe kalmayacak mısınız?

Sevgili: Gidip tezime çalışayım. Başka bir akşam yerim sizle.

Anne: Israr etmiyorum. Burası senin de evin, biliyorsun.

Sevgili: Çok teþekkürler.

Hacivat: Sağ ol bana eşlik ettiğin için.

(Sevgili ve Hacivat sarılırlar. Sevgili evden çıkar.)

Anne: Harika bir sevgilin var.

Hacivat: Yakışmıyoruz, değil mi?

Anne: Öyle bir şey söylemedim.

Hacivat: Merak etme. Böyle düşünen sadece sen değilsin.

Anne: Sana değer veriyor. Şanslısın. Kıymetini bil.

Hacivat: Mutsuzum. Ona ihtiyacım var. Beni bu yüzden seviyor.

(Hacivat viskisinden içer. Karanlık.)

SAHNE 2

(Haftalar sonra. Gece. Anne ve Baba salondaki kanepede uyuyakalmışlardır. İkisi de gürültülü bir şekilde horlamaktadır. Hacivat gözleri kapalı, uyur gezer bir şekilde salona girer. Elinde bir muz tutmaktadır. Anne ve Baba'nın uyuduğu kanepenin yanına gelir, başlarında durur. Elindeki muzunu bir silah gibi onlara doğrultur. Ayağıyla kanepeye vurur. Anne ve baba uyanır.)

Hacivat: Hayata veda etmeden söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Baba: Dolu mu o?

Hacivat: Onu tetiği çekince anlarız.

Baba: Aman diyeyim.

Hacivat: Başka çarem kalmadı. Önce sizi öldüreceğim. Sonra da kendimi.

Baba: Dur. Konuşalım biraz.

Hacivat: Beni ikna etmeye çalışma. Çok düşündüm. En iyi çözüm bu.

Baba: Aile katliamı alt sınıflarda olur. Biz orta sınıfiz. Kendine gel.

Hacivat: Orta sınıf yok olacak diyorlar. Bir yerden başlamak lazım.

Baba: Bizi kötü giden ekonomiye metafor mu yapacaksın?

Hacivat: Konsantrasyonumu dağıtma.

Baba: Önce biraz konuşalım. Sen sonra yine aklına koyduğun şeyi yap.

Hacivat: Artık geri dönüş yok.

(Baba Anne'yi dürter.)

Baba: Sen de bir şey söylesene.

Anne: Ben ne söylesem sinirleniyor.

Hacivat: Karşımdayım anne. Benden üçüncü kişi gibi bahsetmene gerek yok.

Anne: Bak. Tersledi gene.

Hacivat: Sana namlu doğrultmuşken bile beni çıldırtıyorsun.

Anne: Öldürecek adam öldürür. Senin canın muhabbet istiyor.

Hacivat: Benim amacım aslında kendimi öldürmek. Öyle yaparsam sizi arkamda acı içinde bırakacağım. Kendime bunu yediremiyorum. En iyisi önce sizin işinizi bitirip, sonra kendi canıma kıymak.

Anne: Sen yine mi içtin?

Hacivat: Evet.

Anne: Ne içtin?

Hacivat: Onu mu sayayım şimdi?

Anne: Kaç kere dedim karıştırma diye.

Hacivat: Karıştırmadım.

Anne: Belli.

Hacivat: Neyse. Son bir sözünüz var mı?

Baba: Niye ölmek istiyorsun?

Hacivat: Bu kadar zayıf biri olmaktan bıktım. Güçlüler yaşasın işte.

Baba: Oğlum bu devirde akıl hastası olmayan mı var?

Hacivat: Öyleyim demedim ki.

Baba: Ben de onu diyorum işte.

Hacivat: Son sözünüz bu mu?

Anne: Yeni çaydanlık almıştım. Önce bir çay koysaydım.

Hacivat: Çekiyorum tetiği.

Baba: Ben yaşayacağımı yaşadım. Ölmekten korkmuyorum. Hadi ikimizi de vurdun diyelim. Ya sonra kendini öldürmeye gücün yetmezse? Hapisteki hayatın bundan iyi mi olur?

Hacivat: Sizi öldürmeyi başarırım kendimi gözümü kırpmadan vururum.

Baba: Buraya döndüğün güne göre ne kadar iyi olduğunu fark etmiyor musun oğlum? Sabret. Emin ol, şükredeceksin hayatta kaldığına.

Hacivat: Hiç bir amacım yok.

Baba: Hayat senin planladığın gibi gitmedi diye vazgeçmen gerekmiyor. Hepimiz yaşadıkça öğrendik. Başına ne geleceğini ön göremezsin. Şu an içinde olduğun ruh hali sana bir son hissi verebilir. Halbuki bu bir dönemeç. Zorlanıyorsun. İsyan ediyorsun. Çıkmazda hissediyorsun. Tüm hissettiklerini hissetmeye hakkın var. Senden sadece bana güvenmeni istiyorum. Ben senin babanım. Seni aldatacak bir şeyi asla söylemem. Emin ol, şimdi yatağına dönüp uyursan, yarın sabah pişman olmayacaksın. Biz senin yanındayız. Böyle kararları gece almamak lazım. Sabah beraber konuşalım. Eğer fikrini değiştirmesen yine öldürürsün beni. Gündüz olmaz, gören duyan olur diyorsan; yarın gece öldürürsün.

Hacivat: Etkili oldu bu konuşma.

Anne: Çay yapayım mı?

Hacivat: Olur.

Baba: Benim uykum var.

Anne: Tamam sen yat. Ne de olsa vaaz verdin, görevini yaptın.

Baba: Şu elindekini ver bana. Şeytan doldurur.

(Baba Hacivat'ın elinden muzunu alır. Hacivat gözlerini açar. Uyanır, uyur gezerliğini fark eder.)

Hacivat: Ne oluyor bana?

Anne: Gezintiye çıkmışsın yine uykunda.

Hacivat: En son çocukluğumda olmuştu bu.

Anne: Belki yalnız yaşarken de gezmişsindir. Haberin olmamıştır.

Hacivat: Sizle yaşamaya dönünce nüksetti herhalde.

Anne: Stres mi yaptın acaba?

Hacivat: Bir yazı hazırlıyorum. O kafamdaydı bir kaç gündür.

Anne: Ne yazısı?

Hacivat: Yüksek lisansa girmek için mektup yazdım.

Anne: Sen yaptın ya yüksek lisans.

Hacivat: Başka alan bu.

Anne: Hangi bölüm?

Hacivat: Kültürel Antropoloji.

Anne: Okusana bana yazını. Merak ettim.

Hacivat: Olur.

Anne: İçeride çayı demleyeyim. Duyuyorum ben seni.

(Anne mutfağa girer. Hacivat yazdığı mektubu getirir ve mutfaktaki annesine duyurmak için yüksek sesle okumaya başlar.)

Hacivat: “Ben otuzlarının başında, anne ve babasının evinde yaşayan, zeki ama finansal sıkıntıları olan bir stand up komedyeniyim.

Geçen yıl düzenli çalıştığım bir komedi kulübünde sahnede idim. Üniversitede beni yalnız yakaladığı zamanlarda ayartmaya çalışan tesettürlü bir kadın vardı. Onun hikâyesini anlatırken seyircilerden biri “*bu şakayı pas geç!*” diye yüksek sesle bağırdı. O şahsa “*sansür yetkiniz var mı?*” diye sordum. “*Sıkıysa devam et, yoksa ağzını burnunu patlatırım.*” diye devam etti. Ben de “*siz karıştırdınız galiba, ben doktor değilim.*” dedim. Diğer seyirciler güldüler. O kişi “*sen dayak mı istiyorsun?*” diye daylandı bu sefer. Ben de seyircinin eğlendiğini görünce “*çok sevindir, güzel reklam olur benim için, darp izi kalırsa sevindir.*” diye cevapladım. O ana kadar bu gerilimi şakalarla atlatacağımızı sanmıştım. Seyirci gülmeyi bırakınca adamın ciddi olduğunu idrak ettim. Zaten o sırada yumruğu yüzüme yedim.

Adam bir milletvekilinin yeğeniymiş. Patronu tehdit etmiş, beni işten çıkarmazlarsa içki ruhsatıyla ilgili sorun yaşatacağını söylemiş. Bana yol verildi. İşsiz kalınca kiramı ödeyemez oldum. Şimdi anne ve babamın evinde yaşıyorum.

Bugünlerde, bilgisayarın başına geçmiş, mail adresimin karşısında oturuyorum. Bu kutuya düşebilecek bir mail ihtimali, bana en hareketli aksiyon filminden bile daha heyecanlı geliyor. Hayatın akışını yönlendirme sorumluluğu çok ağır. Halbuki mail kutuma gelecek bir

haber, ya da benden bir iş istenmesi; beni irademle baş başa kalmaktan kurtarabilir. Ben de en azından bir süreliğine, nasıl akacağına kendim karar vermediğim akıcı bir zaman diliminde yaşayabilirim.

Çalıştığım bardan kovulduktan sonra moralim bozulmamış gibi yapmaya çalıştım. Başıma komik bir olay gelmiş gibi davrandım. İçine düştüğüm durumlarla dalga geçmek hayatım boyunca uyguladığım bir stratejiydi. Sahnede işe yaradığından ve beni mesleğimde ilerlettiğinden, gerçeklerden böyle kaçtığımı kendime itiraf etmemişim.

Sahnede esprilerime gücenen adam beni döverken bir izleyici video çekmiş. O görüntüler viral oldu. Laik basın "*İfade özgürlüğü şiddetle sansürlendi.*" diye haber yaptı. Muhafazakar basın "*Alkolik komedyen inançlı seyircinin hassasiyetlerine saldırdı.*" diye. Bu kutupların arasında kalan geniş medyaysa, bu hadisede bir haber değeri bulmadı. Çünkü ne tesettürlü bir kadının cinselliğiyle ilgili bir şakayı savunabilirler, ne de bir komedyene atılan dayığı.

Bu olayın üzerine içime kapandım. Olan biteni doğru yorumlamaya çalışıyorum. Kültürel antropoloji alanında bu konular üzerine düşünebilir miyim? Mizah anlayışından ya da espi malzemelerimden ödün vermek istemiyorum. Bunun bedeli şiddet görmek olunca da kendi hayatımı komedinin önüne koymam gerekiyor. Kafam karışık ve depresyondayım. İçiyorum."

(Anne çaylarla girer.)

Anne: İçtiğini yazmasan olmaz mı?

Hacivat: Gerçek bu.

Anne: Kabul etmezler ki.

Hacivat: Antropolojide antropologun kim olduğu da çok önemli. Kendimden eksik bahsedemezdim.

Anne: Kim okuyacak bunu?

Hacivat: Bölüm başkanına yazdım. Belki benle tanışmak ister.

Anne: Hadi hayırlısı.

Hacivat: Sağ ol çaylar için. Eline sağlık.

Anne: Oğlum rüyanda bize neler söyledin biliyor musun?

Hacivat: Yoo.

Anne: Eline bir muz almışsın. Silah gibi bize tuttun. Önce bizi öldürecekmişsin, sonra da kendini.

Hacivat: Muz mu almışım?

Anne: Nereden çıktı şimdi bu bizi de kendini de öldürme fikri?

Hacivat: Anlam arayışı.

Anne: Çayını soğutma.

Hacivat: Açıkçası baş koyabileceğim bir dava olsaydı gözümü kırpmadan öldürürdüm kendimi. O da yok ki. Peşine düşüp kendi derdimi unutacağım bir ideoloji de yok piyasada. Herkes kendi çıkarını elde etmek için kaypaklık öğrenmenin peşinde. Bu dünyanın neresinde durayım, nesini yaşayayım?

Anne: Hep babandan geçti sana bu sosyalist düşünceler. Bir sen misin bu zorlukları çeken?

Hacivat: Değilim.

Annem: Gececek bunlar yavrum.

Hacivat: Bana gelecekte bahsetme anne. Canım yanıyor.

Anne: Her insan bu zorluklarla karşı karşıya.

Hacivat: Sizin karşınızda düştüğüm halleri kendime konduramıyorum.

Anne: Fazla eğitim aldığın için böyle. Çirkefleşmeyi kendine yakıştıramıyorsun. Beraber yaşayan herkes didişiyor. Birbirini üzüp incitiyor. İnsanız biz, tabii ki hayatı birbirimize zindan edeceğiz.

Hacivat: Ben akıllı biriyim. İçimdeki acının geçeceğini bilsem, emin ol kendimi bu denli koyvermem.

Anne: Acı geçmez, niye geçsin?

Hacivat: Hissimi anlatıyorum. Hayatın tadını çıkaramadım.

Anne: Ben senin derdini biliyorum. Sen kendinle çelişmek istemiyorsun. Geçmişte söylediğin lafların aksine hareket etmek istemiyorsun. Kimse senin hayatının çetelesini tutmuyor, merak etme. Herkes kendi derdinde.

Hacivat: İlkelerim var.

Anne: Hayatın sana zor gelmesinin sebebi o prensiplerin. Esne biraz. Tek doğru sen değilsin.

Hacivat: Kendimi döneke hissetmektense yalnız kalırım daha iyi.

Anne: Herkes günü geçirmenin peşinde keyfine bakıyor. Sen kafanın içinde insanı idealize et dur.

Hacivat: Sigortalı işim olsa beni daha çok severdin, değil mi?

Anne: Asıl sen kendini daha çok severdin. Birilerinin sana gerçeği söylemesi lazım. Dostunum ben senin.

Hacivat: Sana hak versem bile senle aynı fikirde olmak istemem.

Anne: İnadın benden geçmiş.

Hacivat: Neyse yatıyorum ben.

Anne: Yok öyle. Benim uykum gelene kadar muhabbet edeceğiz.

Hacivat: Ne konuşacağız ki? Hiç bir ortak noktamız yok. Ben entelektüel bir komedyenim. Sense cahil bir ev hanımı.

Anne: Ne diyordun sen buna? Of bir şey mizah.

Hacivat: Ofansif mizah.

Anne: Çok şanslı bir insansın. Farkındasın değil mi?

Hacivat: Öyle mi?

Anne: Hiç bir aile alkolik oğlunu evinde işsiz barındırmaz. Zorla bir işe sokar. Biz sana zaman tanıdık.

Hacivat: Çalışmak istemiyorum.

Anne: Ne istiyorsun?

Hacivat: Mutlu olmak istiyorum.

Anne: Ne gerek var mutlu olmana? Mutlu sandığın insanlar buna kafayı takıp mı elde ettiler sanıyorsun?

Hacivat: Herkes senin gibi bunalımı kanıksamak zorunda değil.

Anne: Haklısın. En azından şikayet etmiyorum. Sen evden gittikten sonra boşluğa düştüm. İşlevsiz hissediyordum kendimi. Bazen neredeyse seviniyorum bağımlılık problemi

yaşıyorsun diye. Bu sayede bana tekrar ihtiyacın var. Ben de sana bakım sağlayarak tekrar hayata bağlanıyorum.

Hacivat: Anne. Bir şey söyleyeceğim ama kızmak yok.

Anne: Alıştık senin çıkıntı laflarına. Söyle.

Hacivat: Bana aşıksın, biliyorsun değil mi?

Anne: Saçmalama.

Hacivat: Şanslısın. Aşık olduğun kişiyi her gün görme lüksün var.

Anne: Yabancı dizilerden mi giriyor kafana böyle şeyler?

Hacivat: Bizzat yerli bir klişe bu. Oğluna aşık ev hanımlarının trajedisidir senin bu anlattığın. Türk annelerinin artık oğullarını şımartmadan yetiştirmesi gerekiyor. Yoksa ülke benim gibi tutunamayanlardan geçilmeyecek.

Anne: Fatura yine annelere kesildi yani.

Hacivat: Toplumsal gözlemimi paylaşıyorum.

Anne: Karagöz'ün annesi onu şımartmadı mı?

Hacivat: Yeşil sermaye yardımına koştı diyelim.

Anne: Herkes bir iş bulup çalışmak zorunda. Kimseyi yargılamıyorum ben.

Hacivat: Karısına sor bakalım, ev işlerine hiç elini sürüyor muymuş?

Anne: Senin de arkanı ben topluyorum.

Hacivat: Ben depresyundayım.

Anne: Bak ne güzel demişsin mektubunda. Gerçeklerden kaçırıyorsun. Senle vakit geçirmek isteyen eski bir dostun var. Ona sırt çeviriyorsun. Seni seven bir anne ve baban var, bütün gün onlara surat yapıyorsun. Sevgiline zaten nazarım degecek. Öyle fedakâr bir insan görmedim. Her şeye sahipsindir de, farkında değilsin.

Hacivat: İfade özgürlüğüm kısıtlı.

Anne: Takıntı yaptın bu meseleyi. Meyve veren ağaç taşlanır. Adamın teki senin sahnede başarılı olmanı kıskandı, sonra da sana saldırdı. Bu olayın başka bir açıklaması yok. Senin yapman gereken, yılmadan işine devam etmen.

Hacivat: Olay adamdan ibaret değil. Benim sahnede istediğimi konuşabilmem için sektörümün desteğine ihtiyacım var. Herkes korktuğu için kendimi yalnız hissediyorum.

Anne: Vazgeçmek için bahane arıyorsun. Alkol mü sana destek olacak?

Hacivat: Valla denediğim alternatifler içinde en iyisi o. Hem bana karışmıyor, hem de katlanamadığım düşüncelerimi benden uzaklaştırıyor.

Anne: Şu an alkollü değil misin ki?

Hacivat: Sızmadan önce içmiştim.

Anne: Eee, hani nereye götürmüş düşüncelerini? İç açıcı iki kelime ettin mi oturduğumuzdan beri?

Hacivat: Şu çaya biraz konyak mı damlatsam?

Anne: Senle uğraşamam gece gece. Ne halin varsa gör.

(Anne yatak odasına girer. Hacivat çayına konyak damlatır. Karanlık.)

SAHNE 3

(Haftalar sonra. Öğlen. Hacivat ve Sevgili salonda oturmaktadır. Etraf dağınıktır.)

Sevgili: Kaç gündür yok annenle baban?

Hacivat: Üç gün oldu.

Sevgili: O kadar kısa zamanda mı rezil ettin burayı?

Hacivat: Sürekli etrafı toparlayarak yaşamak moralimi bozuyor. Onlar gelmeden önce her şeyi toptan temizlerim.

Sevgili: Valla ortalığı süpürmemek için kendimi zor tutuyorum.

Hacivat: Çok sıkıldım kendimden.

Sevgili: Ben de senden sıkıldım, derdim de... Alınırsın diye susuyorum.

Hacivat: Gücenmem. Bana nasıl dayanabildiğine inanamıyorum bazen.

Sevgili: Benle ilgili istisnai bir durum yok. Türkiye'de yaşayan ben ve benim gibi birçok kadın, size karşı bağımsızlık kazandık.

Hacivat: Biz mi?

Sevgili: Evet.

Hacivat: Biz kimmişiz?

Sevgili: Otuzlarını geçmiş, oturduğu evde kıyafetlerini etrafa saçarak yaşayan ve depresyonda olmasının sebebinin alkol bağımlılığı olduğunu kabul etmeyen erkekler.

Hacivat: Beni bu gruptan kurtar gözünü seveyim. Böyle kategorize edince iyice tiksindim kendimden.

Sevgili: Bütün kadınlar erkek arkadaşlarının bunalımından dert yanıyor. İstisnasız.

Hacivat: Annelerimiz bizi şımartarak yetiştirdiyse, bu bizim suçumuz mu?

Sevgili: Seni tebrik ediyorum. En azından sorunun kaynağının farkındasın.

Hacivat: Biz buluştuğumuzda ne hakkında konuşuyoruz peki sence?

Sevgili: Kadınların feminizm adı altında hayatlarınızı kontrol etmesini mi?

Hacivat: Susuyorum.

Sevgili: Ne hakkında konuşuyorsunuz, söyler misin?

Hacivat: Söylesem de yanacağım, söylemesem de.

Sevgili: Doğru tahmin ettim değil mi?

Hacivat: Evet.

Sevgili: Sizi annelerinizden hâlâ yetişme süreci tamamlanmamış bireyler olarak teslim alıyoruz... Sabırla, anlayışla yetişkinliği öğrenmenizi bekliyoruz... Sonra da bu özveriyle ilişki sürdürdüğümüz için, hayatınızı kontrol etmiş sayılıyoruz. Öyle mi?

Hacivat: Ben sana karşı çıkmadım ki. Sen zaten tahminini doğru yaptın. Analizinde de haklısın. Sıkıntı yok.

Sevgili: Bir de bu mesele var işte. Çatışmadan kaçuyorsunuz. Madem hayatının kontrol edildiğini hissediyorsun, neden karşı çıkmıyorsun?

Hacivat: Kimin hayatını yaşadığının bile farkında değilim ben. Kötüyüm. Birinin bana sahip çıkması iyi geliyor. Erkek erkeğe muhabbet ederken, alışkanlıktan yakınıyoruz birbirimize. Yoksa hiç birimizin şikayetçi olduğu yok.

Sevgili: Niye bir arada kalmaya devam ediyoruz? Bunu aydınlatmak lazım bence.

Hacivat: Ayrılmak mı istiyorsun benden?

Sevgili: Hayır. Seni çok seviyorum. Yine de seni bu hâlinle kabul etmediğimi bilmeni isterim.

Hacivat: Hangi hâlimle?

Sevgili: Sevdiğin şeylerden vazgeçmiş hâlinle. Kimsenin cesaret edemediği konuları yıllarca sahnede konuştun. Bununla gururlanıp devam etmek yerine, tek bir talihsiz olay yüzünden kendini cezalandırıyorsun.

Hacivat: Böyle biriyim ben.

Sevgili: Kim olduğunu ilan edip, dünyanın bunu kabullenmesini bekleyemezsin. İnsanlar da ilişkiler de gelişir. Herkesin sana uymasını beklemektense, bir şeylerin parçası olmayı deneyebilirsin. Sektörüne küsme. Sahneye geri dönsen, hemen gelip izleyecek bir sürü insan var dışarıda.

Hacivat: İstemiyorum.

Sevgili: İstemiyor değilsin. Bütün gün içki içtiğin için, artık seni mutlu eden şeyleri yaşamaya enerjin kalmıyor sadece.

Hacivat: İçki içmek çok kolay. Diğer her şey çok zor.

Sevgili: Sana içki içmeyi zorlaştırabilirim.

Hacivat: Nasıl?

Sevgili: Altı ay boyunca ağzına içki sürmeyeceksin. Ancak bunu başarabilirsen seninle tekrar sevişirim.

Hacivat: Ne?

Sevgili: Duydun beni.

Hacivat: Dayanamam.

Sevgili: Seni geri istiyorum. Buna mecburuz.

Hacivat: Sen de dayanamazsın ki.

Sevgili: Beni seversen dayanırım. Bugünden itibaren başlıyoruz. Ağzına her içki sürdüğünde tekrar başa sararız.

Hacivat: Nasıl kontrol edeceksin ki beni?

Sevgili: Annenle sandığından daha iyi anlaşıyorum. Beni deneme.

(Sevgili toparlanmaya başlar.)

Hacivat: Nereye gidiyorsun?

Sevgili: Dışarıda hava çok güzel. Gezelim mi biraz?

Hacivat: Ben evden çıkmayı unuttum ki.

Sevgili: Gelmek istersen ararsın.

(Sevgili evden çıkar. Hacivat telefonuna gömülür. Bir süre geçtikten sonra kapı çalar. Hacivat kapıyı açar. Gelen Komşu'dur. Elinde ev yemeklerinin olduğu bir tepsi vardır. Eşikte konuşurlar.)

Hacivat: Merhaba komşu.

Komşu: Tutsana şunu kendim yiyeyim diye taşıyorum herhalde.

Hacivat: Pardon uyukluyordum. Eline sağlık.

Komşu: Seninkiler evde yokken yemek yapmaya üşenmişsindir.

Hacivat: Annem hazırlayıp bırakmıştı bir şeyler. Zahmet olmuş.

Komşu: Senin için pişirmedim herhalde. Zaten her gün yemek yapıyorum.

Hacivat: O da doğru.

Komşu: Karagöz'ü doyurmak kolay mı sanıyorsun?

Hacivat: Eline sağlık. Lezzetli gözüküyor.

Komşu: Sen ye, yetmezse yine getiririm.

Hacivat: Bunu anca bitiririm.

Komşu: Duyan da küçük kız çocuğu sanacak.

Hacivat: Yok yani, bol koymuşsun zaten.

Komşu: Ayakta muhabbet etmeyelim istersen.

Hacivat: Nasıl?

Komşu: Sende de hiç nezaket yok. İnsan içeri buyur eder.

Hacivat: Ha pardon. Tahmin edemedim.

Komşu: Çekil de geçeyim. Kraliçe Elizabeth'in cenaze bekçisi gibi durma karşımda.

Hacivat: Dağınık biraz içerisi. Annemler yok diye, rahat rahat takılıyordum.

Komşu: Valla kusura bakma. Hiç de temizleyemem. Püü. Cam da mı açmadın hiç? Üç günlük osuruğunun kokusu geldi burnuma.

Hacivat: Abartma abla.

Komşu: Sen niye bana abla diyorsun?

Hacivat: Küüklükten öyle alışmışım.

Komşu: Artık küçük değilsin, kabul et.

Hacivat: Tamam.

Komşu: Sana bir şey diyeceğim de, bana kızmayacaksın. Olur mu?

Hacivat: Estağfurullah.

Komşu: Bizim Sadi'nin sürücü merkezine eğitmen arıyorlarmış. İstersen numaranı vereyim de, git konuş.

Hacivat: Ne için?

Komşu: Gider alışırsın. Cebine üç kuruş para girer. Hem de evden çıkarsın, değişiklik olur.

Hacivat: Ben çalışıyorum zaten. Tercüme yapıyorum.

Komşu: Ne o öyle bütün gün bilgisayar başında... Gözlerin bozulacak erken yaşta. Gider insana karışırırsın işte.

Hacivat: Sağ ol düşündüğün için.

Komşu: Kumaşçılar Çarşısı'nın gece bekçisi evlenip başka şehre taşınmış. Orayla da görüştürebilirim istersen.

Hacivat: Ben işe ihtiyacım olursa hemen sana söylerim.

Komşu: Bütün han akşamüstü boşalıyor. Gece bekçisine kalıyor koca bina. Odası var, yatağı var, televizyonu var... Demir kapıyı içeriden kilitliyor, keyfine bakıyor.

Hacivat: Süpermiş.

Komşu: Yanına misafir de alsan, karışacak edecek yok.

Hacivat: Tamam.

Komşu: Ben oraya da yemek getiririm sana.

Hacivat: Yok, zahmet etme. Yani orada çalışmayacağım ben zaten.

Komşu: Anne baba evinde insan sevişirken rahat edemez.

Hacivat: Nasıl?

Komşu: Rahatlayalım mı?

(Kısa sessizlik.)

Hacivat: Bir şey ikram edeyim sana.

Komşu: İçki mi teklif ediyorsun yani?

Hacivat: İçkiyi bırakmaya çalışıyorum, biliyorsun.

Komşu: Sen önce şu çekingen tavırları bırak.

Hacivat: Soda var getireyim.

Komşu: Annen baban niye yazlığa gitti sence?

Hacivat: Kafa dinlemeye.

Komşu: Seni yalnız bırakmak istemişlerdir.

Hacivat: Yalnız değilim şu an pek.

Komşu: Valla üstümü çıkaracağım şimdi ha. Odun.

Hacivat: Korkuyorum.

Komşu: Korkma, yemem diyeceğim de. Yerim seni.

(Kapı çalar.)

Komşu: Birini mi bekliyordun?

Hacivat: Yoo.

Komşu: Sakla beni.

Hacivat: Ya ne gerek var? Kapıcı falandır.

Komşu: Gören olursa yanarım.

Hacivat: Yemek getirdin. Oturduk. Sohbet ediyoruz. Ne var bunda?

Komşu: Sulanıyordum ya ben sana.

Hacivat: Gelen nereden bilecek?

Komşu: Yemeği kapıdan bırakıp gidebilirdim. Bekar adamın evine yalnızken girilir mi?

Hacivat: Bekâr değilim ki. Sevgilim var.

Komşu: Evli misiniz?

Hacivat: Biz değiliz de. Sen evlisin. Hem de eski en iyi arkadaşımla.

(Kapı tekrar çalar.)

Komşu: Yatak odasına giriyorum ben.

Hacivat: Dur.

Komşu: Engelleme beni. Bağırırım.

(Komşu yatak odasına girer. Hacivat kapıyı açar. Gelen Karagöz'dür.)

Karagöz: Bu kadar mı üzüldün beni gördüğüne?

Hacivat: Şaşırdım. Bekleliyordum.

Karagöz: Annen aradı. Evde yalnızmışsın. Git sürpriz yap, dedi.

Hacivat: İyi yaptın, iyi yaptın. Üstümü değiştireyim de, dışarıda bir kahve içelim istersen.

Karagöz: Burada içelim. Rahat konuşuruz.

Hacivat: Evden çıkmadım birkaç gündür. Ben de hava almış olurum.

Karagöz: Özledim sizin evi. Biraz burada takılalım işte.

Hacivat: Tamam peki. Gel.

(Karagöz salona girer.)

Karagöz: Niye hiç aramıyorsun beni?

Hacivat: Sitemden girmesek.

Karagöz: Çok özledim oğlum seni.

Hacivat: Sağ ol. İyi görünüyorsun.

Karagöz: Spor yapıyorum. Sana da tavsiye ederim.

Hacivat: Teşekkür ederim.

Karagöz: Bu dünyada senin için en vazgeçilmez şey ne, diye sorsalar. Herhalde spor derim.

Hacivat: Bu dünyada senin için en vazgeçilmez şey ne?

Karagöz: Pardon. Önce Yaradan. Sonra spor.

Hacivat: Hah şöyle.

Karagöz: Spordan çıktığımda var ya, içim dinginleşiyor... Sokakta yürürken insanlar gözüme mutlu gözüküyor. Halbuki biliyorum. Gördüğüm insanların mutluluğu değil. Kendi iç huzurum. Bunu bana spor sağlıyor. İşten güçten bile öncelikli bu duygu benim için.

Hacivat: Hapishane yapan bir inşaat şirketine girdiğini duydum. Orda mısın hâlâ?

Karagöz: Aynen. Gel bir gün. Öğle yemeği yeriz.

Hacivat: Olur.

Karagöz: Senin için de “*depresyona girdi*” dediler.

Hacivat: Sen de doğru duymuşsun.

Karagöz: Bana her zaman içini döküyorsun.

Hacivat: Niye herkes bana yardım etmeye çalışıyor?

Karagöz: Sevdiklerin mutlu olmanı istiyor. Ne var bunda?

Hacivat: Kimse yaşadığım hayatı anlamaz, çalıştığım sektörü bilmez. Nasihat vermeye gelince herkes hazır. Herkese hitap edecek espriler bul, televizyon programlarına skeç yaz... Sanki piyasada fırsat kaynıyor da, ben değerlendiremiyorum.

Karagöz: Gel bizim şirketin sosyal medya hesaplarını yönet.

Hacivat: Of.

Karagöz: Şaka yapıyorum.

Hacivat: Gıpta ediyorum sana.

Karagöz: Niye?

Hacivat: Ben ergenlikte kaldım. Hâlâ sabahtan akşama kendimi didikliyordum. Hepiniz ne çabuk adapte oldunuz yetişkinliğe. Ben hayatımda vergi dairesine adımımı atmamışım. Sen koskoca şirketin muhasebesini yönetiyorsun.

Karagöz: Babam öldükten sonra başka çarem yoktu. Mecbur meslek öğrendim. Sen yaratıcı adamsın. Benim masamda yarım gün otursan fenalık geçirirsin. Hâlimde kıskanılacak bir şey yok. Zamanımı satıyorum. Mesele bu.

Hacivat: Camiye gitmeye de başlamışsın.

Karagöz: Var mı yeni bir proje aklında?

Hacivat: Camiye gitmeye de başlamışsın.

Karagöz: Oğlum duydum. Tamam.

Hacivat: Ne yapıyorsun camide?

Karagöz: Kim bilir en son ne zaman görüştük. Buluştuğumuzda da hesap mı soruyorsun bana?

Hacivat: Çözdüğümü sandığım konular bile, bana o kadar karışık geliyor ki artık... Senin bu soruma vereceğin cevaba muhtacım. Senin neden camiye gittiğini anlamak, beni hayata bile bağlayabilir.

Karagöz: Bu senin bahsettiğin dert yeni bir şey değil ki.

Hacivat: Nasıl yani?

Karagöz: Sen küçükken de hep kafanı takardın bir meseleye. Sınav sisteminden mi etkilendin artık bilmiyorum... Kendine sürekli bir problem yaratıp, onu çözmek için önüne şıklar seriyorsun. Bir de kendini zor durumda bırakmak için çeldirici alternatifler düşünüyorsun. Halbuki en başta, ortada soru diye bir şey yok. Hadi soru var diyelim, tek bir cevap zorunluluğu yok. Sen buna ikna olamadın bir türlü.

Hacivat: Her şeyin açıklanabilir olduğunu düşünmene şaşırıyorum. Senin Allah'ın var.

Karagöz: Senin de olsun.

Hacivat: Peki. Sorumu geri alıyorum.

Karagöz: Ben sana soruyor muyum, neden komedyenlik yapıyorsun diye?

Hacivat: Çünkü hayatın gündelik akışı içinde, bazen içimden geçenleri söyleyemiyorum. Düşüncelerim zihnimde tutsak kalıyor. Sonra sahnede anlatacaklarımı yazıya dökerken, anılarım ortaya saçılıyor. Tutuk kaldığım, istediğim gibi yaşayamadığım anların acısını orada çıkarıyorum.

Karagöz: Çok güzel. Aynen devam o zaman.

Hacivat: Sonra bir gün geliyor. Ben kendimi en iyi hissettiğim, etrafımdaki insanları da en iyi hissettirebildiğim yerdeyken, biri çıkıyor, “*senin tarzın bana uygun değil.*” diyor. “*Bunları konuşma.*” diyor. Ağzıma yumruğu çakıyor. Neden benim komedi yaptığım salondan çıkıp gitmiyor? Neden hoşlanmadığı şeylerden uzaklaşmak yerine onların yok olmasını istiyor?

Karagöz: Muhafazakâr insanları neden dert ediniyorsun? Onları kendi halinde bırakabilirsin. Başka konu mu yok?

Hacivat: Ben bu toplumda yaşıyorum. Komedyenlerin işi, kendi yaşadıkları kültürdeki çelişkilerden mizah üretmek. Ben konuşmak istediğim konulardan ödün veririm, işimi yapmamış olurum.

Karagöz: Gelenekleri tek başına değiştirebileceğini sanmıyorum.

Hacivat: Öyle bir amacım yok. Zaten komedyenliği de bıraktım. Her iş her ülkede yapılabilir diye bir kaide yok. Belki de bunu kabul etmem lazım.

Karagöz: Paraya ihtiyacın olursa her zaman beni arayabilirsin.

Hacivat: Asıl bunu söylemek için geldin zaten buraya. Kendini yeterince güçlü hissettiysen gidebilirsin.

Karagöz: Ayıp ediyorsun.

Hacivat: Aynen. Ben ayıp ederim. Sonra siz gelir, bana doğrusunu öğretirsiniz.

Karagöz: Biz kimiz? Beni kimle aynı kefeye koyuyorsun?

Hacivat: Bu ülkede yaşayanlara bir bak. Önce kendine, sonra da senin gibi mutlu olan diğerlerine... Üstüne bir de umutsuz olanlara bak. Aradaki farkı düşün.

Karagöz: Herkesin yaşamında bin bir türlü zorluk var. Benim mutlu olduğumu nereden biliyorsun?

Hacivat: Çünkü gözlerin parlıyor.

Karagöz: Bir terapistte görünmeyi düşündün mü?

Hacivat: Beni yalnız bırakır mısın?

Karagöz: Peki. Söylediklerini düşüneceğim. Ben de senle tekrar arkadaş olmak istiyorum. Sen de bunu düşün.

(Karagöz çıkar. Komşu dolaptan çıkar.)

Komşu: Hayatım mahvoldu değil mi?

Hacivat: Neden öyle diyorsun?

Komşu: Her sır elbet bir gün açığa çıkar. Yandım bittim ben.

Hacivat: Hangi sır?

Komşu: Eninde sonunda Karagöz'e söyleyeceksin sana sarktığımı.

Hacivat: Sen bana sarktın mı?

(Kısa sessizlik.)

Komşu: Ne oluyor? Şantaj mı yapacaksın yoksa bana?

Hacivat: Biz yetişkin insanlarız. Benle ilişki yaşamak istedin. Ben de seni reddettim. Bu sadece ikimizi ilgilendirir. Neden bundan Karagöz'e bahsedeyim?

Komşu: Çünkü evliyim ben. Ona ihanete yeltendim.

Hacivat: Bundan bana ne?

Komşu: O senin arkadaşın.

Hacivat: Yani?

Komşu: Arkadaşımdan gizleyecek misin bunu?

Hacivat: Ne olur ona anlatırsam?

Komşu: Hayatım mahvolur.

Hacivat: Bana ne olur peki?

Komşu: Sana ne olacak ki? Sen hiç bir şey yapmadın.

Hacivat: Ya bana iftira atarsan? Hacivat beni zorla kapıdan içeri çekip, alıkoydu dersin. Tesettürlü bir ev hanımına mı inanırlar, yoksa benim gibi işsiz, alkolik bir adama mı?

Komşu: Ben hayatımda kimseye yalan söylememiş bir insanım.

Hacivat: Sen söyleyecek misin Karagöz'e benle beraber olmaya çalıştığını?

Komşu: Delirdin mi sen?

Hacivat: E öyleyse. Konu kapandı.

Komşu: Berbat hissediyorum kendimi.

Hacivat: Ben de öyle.

(Komşu evden çıkar. Karanlık.)

SAHNE 4

(Üç ay sonra. Akşam. Sevgili, Anne ve Baba salonda bir hazırlık içindedir.)

Sevgili: Buraya geri döndüğü günü hatırlıyorum. Gelecekte hiç bir beklentisi yoktu.

Anne: Senin özverin olmasaydı asla toparlanamazdı.

Sevgili: Sizin desteğiniz onun için çok önemli. Ortak noktamız onu çok sevmemiz.

Anne: Bak babasının gözleri doldu.

Baba: Yaşlılıktan.

Sevgili: Bu ne duygusallık! Son zamanlardaki en güzel akşamımız olacak bu.

Baba: Sen de baba olunca anlarsın.

Sevgili: Ben baba olmayacağım ki.

Baba: Anne olunca anlarsın derler ya. Ben de deneyeyim dedim.

Anne: Beni kimse anlayamaz.

Baba: Bir gün bilim sayesinde erkekler de hamile kalabilir. O zaman görürüm seni.

Anne: Annelik içgüdüsünü icat etsinler sıkıyorsa.

Sevgili: Geldiğinde işten güçten bahsetmemeye çalışalım. Gündelik hafif mevzulardan gideriz. Kafa dağıtmaya ihtiyacı var.

Anne: Gülelim eğlenelim bu akşam.

Baba: Kutlama yapacağımızı biliyor mu?

Sevgili: Benim burada olacağımı biliyor. Tahmin etmiştir.

Anne: Ben git bir sağ traşı ol dedim. O yokken rahat hazırlık yapalım diye. Baya da oldu evden çıkalı.

Sevgili: Gelir birazdan. Alkolsüz içecek ararken aklıma boza geldi. Aldım getirdim. Kültürümüzü de yaşatacağız bu vesileyle.

(Kapı alar.)

Anne: Ben duygulanacağım galiba. Siz aın kapıyı.

(Sevgili kapıyı açar. Gelen Karagöz ve Komşu'dur. Karagöz'n sırtında bağlaması vardır.)

Komşu: at kapı geldik. Rahatsız etmiyoruz inşallah.

Karagöz: İyi akşamlar.

Anne: Girsenize. Kutlamaya hazırlanıyoruz biz de.

Komşu: Ne kutlaması?

Baba: Bizimki ağzına içki sürmedi üç aydır. Motivasyon partisi veriyoruz.

Karagöz: Siz aile içinde kalmak istersiniz belki.

Sevgili: Yok olur mu öyle şey. Daha coşkulu olur. Hepimiz bir arada!

Anne: Hadi geçin içeri.

(Karagöz ve Komşu girerler.)

Komşu: Biz de sizden bir şey rica edecektik aslında.

Anne: Hayrola?

Karagöz: Ben işten arkadaşlara bir iddia kaybettim. Ceza olarak sosyal medyada video paylaşmam gerekiyor.

Komşu: Dans edecekmişiz. Ben zaten dünden razıyım.

Karagöz: Ben dans edemem diye bağlamayla işi kurtarmaya çalışacağım.

Komşu: Size video çekirtmeye geldik anlayacağınız.

Anne: Biz de oynayalım. Kurtlarımızı dökelim.

Sevgili: Çok iyi fikir.

Baba: Tamam ben çekerim sizi.

Anne: Hemen kendini feda ediyor. Sosyalist kocam benim.

Karagöz: Ya da telefonu sabitleyelim bir yere. Hepimiz kadrajda olalım.

Baba: Nasıl oynayacağız?

Komşu: Karagöz çalsın. Biz de içimizden geldiği gibi oynayalım.

Baba: Tam şenlik tam.

(Karagöz bağlamasını çantasından çıkarır ve oturup pozisyonunu alır. Komşu telefonu sabit bir yere koyar ve çekimi başlatır.)

Komşu: Çekiyor.

(Karagöz neşeli bir türkü çalmaya başlar ve bir süre hepsi keyifle, birbirlerine gülümseyerek dans ederler. Bir süre sonra Hacivat kendi anahtarıyla kapıyı açarak eve girer. Hacivat'ın halinden içtiği anlaşılmaktadır. Karagöz bağlama çalmayı bırakır, diğerleri de dansa son verir.)

Hacivat: Oo. Herkes burdaymış. Kara haber tez duyulur demişler. Bu kadarını beklemezdim.

Annem: İçmiş.

Hacivat: İçtim.

Baba: Geç otur şöyle.

Hacivat: Neyi kutluyoruz? Bana sigortalı iş mi buldunuz?

Sevgili: İnanamıyorum.

Hacivat: Ben bu ülkenin sosyolojik bir gerçeğiyim. Otuz üç yaşında, anne babasıyla yaşayan, kenarda birikmiş parası olmayan bir erkeğim... Ben içmeyeyim de kim içsin? Helal bana be.

Sevgili: Kötü oldum ben.

Hacivat: Tam *"hayatın ne olduğunu çözdüm, artık yetişkinim."* diyorum. Sonra yeni bir hadise vuku buluyor. Darmadağın oluyorum. Tutunabilmek için bir tur daha güçlenmem gerekiyor. Bu böyle daha ne kadar devam edebilir? Sürekli sille yemeye endeksli bir akışta insan nasıl motive kalabilir? Her gün, düne göre daha acımasız. Çok yoruldu. Hayallerim yok oldu.

Anne: Ne oldu? Kötü bir haber mi aldın?

Hacivat: Benim olayım insanları iyi hissettirmektir. Başkasına faydam yokken kendime acıyorum. Aklım ziyan oluyor.

Baba: Evden çıktığında iyiydin. Mutluydun. Ne oldu şimdi?

Hacivat: İlle de bir şey mi olması gerekiyor*

Anne: Olmuş ama belli.

Baba: Söyle rahatlarsın.

Hacivat: Yüksek lisans için başvuru yapmıştım. Beni bölüme uygun bulmamışlar.

Anne: İçki içtiğini yazdığın mektup mu?

Hacivat: Orada bir tek bu mu yazıyordu anne?

Anne: Sen nerede yaşıyorsun? Devlete bağlı bir üniversitenin profesörüne “*ben alkoliğim.*” diye mektup yaz. Sonra da seni bölüme almıyorlar diye isyan çıkar. Bırak artık kafanın içinde yaşamayı. Ne güzel üç aydır kendine dikkat ediyordun. Değmez o kadar emeğini, iradeni heba etmeye.

Baba: Mektupla mı oluyor başvuru? Bir sınav falan yapmıyorlar mı?

Hacivat: Resmi bir başvuru değildi. Ben kendim böyle bir prosedür icat ettim. İşe yaramamış.

Baba: Dalga geçiyorsun sanmışlardır.

Hacivat: Benim gibi pırıltılı bir zekâyı o mektuptan teşhis edebilmeliydiler. Beni bölüme kendileri çağırırsınlar istedim.

Anne: Ben de hayallerde yaşamak isterdim. Ne güzel; kira yok, fatura yok. Sen ne istersen o oluyor.

Karagöz: Hacivat bizim gibi değil. Yaratıcı bir insan. Bizden farklı düşünmesi normal.

Komşu: Aynen.

Anne: Herkes istediği gibi düşünebilir. Ben kendine zarar verdiğini gördükçe üzülüyorum.

Hacivat: İçimden gelmeyen Şeyleri yapmaktan bıktım. “*Ne yaparsam neye yarar*” diye hesaplayarak yaşamaktan. Her eylemin bir sonuç doğurmasından. Eğlenmenin bir bedeli olmasından. Yaşam tuzaklarla örölmüş. Ne zaman bir esrarı çözdüm sansam, peŐi sıra bir yanılığ geliyor.

Anne: Su iç.

Hacivat: Kaç yaşına geldim, hâlâ benle konuşurken dalga geçer gibi tonluyorsunuz cümlelerinizi. Beni ciddiye almanız için ya hasta olmam gerekiyor ya da üzgün. Sıradan sohbetlerin hiç birinde karşınızdaki bir yetişkin değil. Bir çocuk. Önce benim büyümeme engel oluyorsunuz, sonra da büyümedim diye beni suçluyorsunuz. Bunların hepsi size bağlı kalayım diye. Parasızlıktan da bıktım. Sanki benim kazandığım paranın adı ancak harçlık olabilirmiş gibi.

Sevgili: Sana destek olmak için toplandık hepimiz. Seni çok seviyoruz.

Hacivat: Sevgilim. Hiç bir zaman yetişkin olabileceğime inanmadım. Sana Avrupalı bir erkek bulalım. Beni boşver.

Baba: Düzgün konuş Hacivat.

Karagöz: Biz müsaadenizi isteyelim.

Komşu: İyi akşamlar. Her Şeyin bir çözüümü var. Sıkmayın canınızı.

Hacivat: Nereye gidiyorsunuz? Siz aileden sayılırsınız.

Komşu: Gitsek iyi olur. Yine geliriz.

Hacivat: Ben geldim diye gidiyorsunuz. Alınırım.

Karagöz: Hacivat sen dinlen bu akşam. Yarın otururuz. Uzun uzun muhabbet ederiz.

Hacivat: Tamam eski dostum. Sana eŐinle güzel bir akşam diliyorum. Mutluluğunuz daim olsun.

Anne: Hadi görüşürüz. Kusura bakmayın.

Hacivat: Benim adıma özür dileme anne. Yoksa hiç bir zaman yetişkin gibi hissedemem. Başınıza kalırım.

(Karagöz ve Komşu çıkarlar.)

Baba: Boza içer miyiz?

Sevgili: Ben de gideyim.

Anne: Olur mu yavrum.

Hacivat: Anne sen niye bütün yetişkin insanların işine karışıyorsun?

Anne: Kötü bir enerjiyle çıkmasın evden.

Hacivat: Hani gerçekleri çok seviyorduk. Şimdi bu vaziyetten mi kaçalım? Ben batırdım işte. Bana olan güveninizi sarstım. İrademe yenik düştüm.

Baba: Üç ay dayandın. Bunu göz ardı edemeyiz. Bir günlük kaçamaktan bir şey olmaz.

(Sevgili, Hacivat'a:)

Sevgili: Bıkmadın mı kendini sabote etmekten?

Hacivat: Nasıl?

Sevgili: Alkolü bırakınca seni bunalıma sürükleyen düşüncelerinden de kurtulmuşsun. Bir akşamda hepsi geri gelmiş.

Hacivat: Kendimi daha fazla gizleyemedim.

Sevgili: Seni artık senden bile daha iyi tanıyorum. Alkol alınca zihninde akan karamsar düşünceleri kendi kişiliğin zannediyorsun. Uyumsuz, asabi, sevimsiz bir insana dönüşüyorsun. Etrafındaki insanları kıracak laflar etmeyi kendine hak görüyorsun. Acı çektiğini iddia ediyorsun. Bu kadar üzüntü nereden geliyor? Bilen yok.

Hacivat: İçinde tuttuğun başka ne varsa söyle.

Sevgili: Sert bir şeyler mi duymak istiyorsun?

Hacivat: Aynen öyle.

Sevgili: Kurtuluş umudu arayan gözlerinden bıktım.

Hacivat: Dökül dökül.

Sevgili: Sen neye çare istediğini bile bilmiyorsun. Her gün hastaneye gidiyorum, bir yandan tez yazıyorum. Tüm bu işlerin arasında seni hiç ihmal etmemeye çalışıyorum. Sense sadece etrafındakileri değil, kendini bile görmezden geliyorsun. Kendi isteklerimin önüne senin mutluluğunu koyduğum her seferinde, beni hayal kırıklığına uğrattın. Belki de seni kendi halinde bırakıp akıllanmanı beklemek gerekiyor.

Hacivat: Bence biraz daha birikmişlik var içinde. Ben senin yerinde olsam kusmaya devam ederim.

Sevgili: Senin için yapabileceğim bir şey kaldı mı, emin değilim. Neden bizi umutsuzluğuna ikna etmeye çalışıyorsun? Sen insanların seni anlayamayacağı kadar özelsin, biz de reva gördüğün her türlü muameleyi hak ediyoruz, öyle mi?

Hacivat: Ne oldu da ikimizi ilgilendiren şeyler böyle uluorta gündeme geldi? Nasıl oldu da kendi annem ve babam, bir anda senle aynı dertlerden muzdarip kişilere dönüştü?

Sevgili: Çünkü senden bıktıklarını itiraf edemeyecek kadar saygılı insanlar.

Hacivat: Belki de benim neden bu hâlde olduğumu kendilerine sorduklarında, kaçamadıkları bir cevapları vardır.

Sevgili: Kendi dertlerin için başkalarını suçlamayı bırak artık. Hepimizin bir anne babası var.

Hacivat: Benim depresyonum işlerine geliyor. Ben tamamen kendi hayatını eline almış biri olsaydım, anneme ne kalacağını düşün. Benimle ilgilenme sorumluluğu elinden alınsa vakti nasıl geçerdi? Babam ondan para isteyecek kimse kalmasa, kendini sömürürcesine çalıştığını nasıl itiraf ederdi? İnsanların içlerindeki boşluğun üstünü örtmek için nasıl stratejiler geliştireceğini bilmiyor musun? Tıp okuyan sensin. Savunma mekanizması ne demek, benden öğrenecek değilsin.

Sevgili: İnsanlar birbirlerine bağlı yaşarlar.

Hacivat: İstedğim işi yapmak için kendimden ödün veren biri olmaya tahammül edemiyorum. Çözüm olarak içkiye sığınyorum. Bu beni bağımlı ve tedavi edilmesi gereken biri yapıyor. Tamam kabul. Peki anne ve babam hayatta işlevsiz hissetmesinler diye, beni kendilerine bağımlı kıldıklarında ne oluyor? Yaşamın kanunu deyip geçiyor muyuz?

(Sessizlik.)

Anne: Herkesin sinirleri yıpranmış. Çözülmemiş ne varsa tek gece sığdırmaya çalışmayın. Gündüz vakti sakın sakın konuşursunuz.

Hacivat: Ben sarhoşum. Konuşacağım.

Sevgili: Senden uzaklaşayım mı istiyorsun? Bir tür taktik mi beni böyle rencide etmek?

Anne: Yavrum, sen evine git. Biz onu yatıştırırız. Çok özür dileriz.

Hacivat: Yeter anne, benim adıma özür dilemeyi bırak artık.

Anne: Seni bu kadar seven bir insanı nasıl da üzüyorsun. Utanıyorum senden.

Hacivat: Kadın dayanışması annelikten önce geliyor yani. Bravo. Anında sattın beni.

Anne: Dün mü doğurdum ben seni? Kaç yaşına geldin.

Hacivat: Yaşadığım sene kadar oğlunum ben senin.

Anne: Olma. İstemiyorum. Kimsen o ol.

Hacivat: Beni doğurduğuna pişman mısın?

Anne: Şu an evet.

Hacivat: Baba, sen?

Baba: Ben doğurmadım ki seni.

Hacivat: Sizi yaşlanırken görmek beni çok üzüyor. Ne olur daha fazla yaşlanmayın artık. Durun artık gözünüzü seveyim.

(Hacivat hıçkırıklarla ağlamaya başlar. Sevgili toparlanıp yavaşça evden çıkar. Anne de onun peşinden gider. Baba ve Hacivat baş başa kalırlar. Hacivat ağlaması bitip de sakinleşince Baba konuşmaya başlar.)

Baba: Neden sahneye geri dönmüyorsun?

Hacivat: Pekâlâ biliyorsun sebebini.

Baba: Sen mesleğini sevdiği için seçen şanslı bir insansın. Başına gelen bir kaza neden caydırıyor seni? Her şeyin sürekli senin istediğin gibi akıp gitmesini bekleyemezsin.

Hacivat: İçimden geçenleri söyleyemeyeceksem, devam etmek anlamsız geliyor.

Baba: Stratejik düşün. Bu ara başka konularla ilgili şakalar bul. Etraf durulunca kendi istediğin mizahı yaparsın.

Hacivat: Sen bana kariyer tavsiyesi verme cüretini nasıl buluyorsun kendinde? Ben sana satış-pazarlama önerisi sunuyor muyum?

Baba: Sektörünü tanıdığımı iddia etmiyorum. Sadece seni tanıyorum. Neyin seni demoralize ettiğini biliyorum.

Hacivat: Öyle mi? Anlat. Ben de öğreneyim.

Baba: Burada yaşamaktan hoşlanmıyorsun. Çünkü burayı neden sevebileceğini henüz keşfetmedin. Kendini dar bir sosyal çevreye hapsettin. Yaşam tarzına yapılan ilk müdahalede kendini geri çektin. Halbuki bu memlekette doğan herkes, senle aynı mücadeleyi veriyor. İnsanlar birbirini hakir görmek istedikten sonra sebep kolay bulunur. Biri diğerinin şivesinden tiksindir, biri ötekinin yiyip içmesine laf atar, öbürü kıyafetine karışır, berisi tarihine dil uzatır... Mesele istediğin hayatı söke söke almak. Emin ol, bu topraklarda bütün ihtimallere yer var. Olay, genel söylemleri kulak ardı edip, kendi hedefine odaklanmak. Eğer istersen, sahneye çıkarsın, istediğin her konuda da lafını çakarsın.

Hacivat: Seni duyan da istediği hayatı yaşıyor sanar.

Baba: Öyle.

Hacivat: Gerçeklerden bu kadar koştuk mu? Sen bütün gençliğini sosyalist harekete vermiş bir adamsın, şimdi gelmiş bana bireysel mücadele övüyorsun. İçinde sürekli kavga gürültü kopan bir evin babasisin. Gençken geleceği hayal ettiğinde gördüğün resim bu değildi herhalde.

Baba: Seni de anneni de çok seviyorum. Mutlu bir hayatım var.

Hacivat: Şahane. Umarım ben de gerçekleri görme yetimi yitiririm.

Baba: Uzatmalı ergenliğin bitince artık.

Hacivat: Seninle ilgili en zorlandığım şey ne biliyor musun? Geçmişin ve bugünün arasındaki farkı unutmuş gibi yapman. Küçüklüğümde senin hiç aklımdan çıkmayacak agresif yanlarını gördüm. Annemle kavgaların, gözün dönmüş gibi bağıırıp çağırdığın akşamlar... Sonra yıllar geçtikçe uysallaştın. Kendini anlatışın değişti. *“Ben çok anlayışlı biriyim, ben kimseyi kıracak bir şey söylemem, ben kim olduğuna bakmadan insana insan*

olduğu için saygı duyarım...” Bunlar sence de başkasının senin hakkında dile getirmesi gereken özellikler değil mi? Uzunca bir süre senin söylediklerine ben de inandım. Benim babam huzurlu, sakin bir adam diye düşündüm. Belki şu an öylesin, itirazım yok. Yalnız şunu unutma. Ben küçük bir çocukken evde fırtınalar koparan adam da sendin. O günleri bir çocuk olarak yaşamak benim için nasıldı? Soran yok... Ama iş bana nasihat vermeye geldi mi, hemen karşımda bitiyorsunuz.

Baba: İş hayatımda zorluklar yaşıyordum.

Hacivat: Garip olan ne biliyor musun? Sen kendine yeni bir insan imajı çizip, bunu etrafına anlatmaya koyulunca; sana inandım. Uzun süre kendimi suçladım, bu kadar naif ve ağırbaşlı bir adamla neden ilişki kuramıyorum diye... Halbuki sen geçmişini kendi sözlerinle örtbas ettin.

Baba: Seni travmatize ettiysem özür dilerim.

Hacivat: Dert değil. Konumuz ilişkimiz değil. Konumuz benim zor bir dönemden geçiyor olmam. Kimse de gelip bana bu durumla başa çıkmak için ne yapıyorsun diye sormuyor. Herkes bana yol göstermek için birbiriyle yarışıyor.

Baba: Seninle ilişki kurmak kolay değil benim için. İş hayatımda herkesin sevip saydığı biriyim. Akşam eve gelince, kendimi baba olmayı beceremeyen bir adam gibi hissediyorum.

Hacivat: “*Neden sahneye geri dönmüyorsun?*” Bana biraz önce bunu sordun değil mi?

Baba: Evet.

Hacivat: “*Kendini nasıl hissediyorsun?*” Doğru soru bu olmalıydı.

Baba: Aynı anlama geliyor.

Hacivat: Hayır.

Baba: İşin seni mutlu ediyor. İyi hissetmediğini görüyorum. Neden seni mutlu eden şeyi yapmıyorsun, diye soruyorum.

Hacivat: Bir dahaki sefer benle bağ kurmak istersen, iş hayatıma değil duygularıma odaklan.

Baba: Acımasızlığı abartıyorsun. Hislerini umursamıyor değilim ki.

Hacivat: Sana bir şaka yapayım mı baba?

Baba: Ne?

Hacivat: Dinî şartlara göre hizmet veren bir otelde, kadınlar havuzuna yedi yaşından büyük erkek çocukları giremiyormuş. O zaman neden...

Baba: Tamam sus.

Hacivat: Ya. Gördün mü?

Baba: İstediğin şakaları yapabileceğin bir ülke varsa oraya taşın. Ne diyeyim.

(Baba yatak odasına geçer. Hacivat salonda yalnız başına kalır.)

SAHNE 5

(Bir yıl sonra. Sabah. Anne kahvaltı hazırlamaktadır. Hacivat kapıyı kendi anahtarıyla açarak eve girer. Spor kıyafetleri giymiştir.)

Anne: Nasıl geçti koşu?

Hacivat: İyiydi. Başka insanların da spor yaptığını görünce gaza geliyorum. Çok yaşlı bir teyze vardı yürüyüş yapan.

Anne: Bir doktor korkutmuştur onu.

Hacivat: Kadın oksijen alıyordu işte. Bir sabah sen de gel benle.

Anne: Spora karşıyım.

Hacivat: Hayatta bir duruşu olan insanları severim. Duş alacağım ben.

Anne: Kahvaltı yapacak mısın?

Hacivat: Ben hazırlarım kendime bir şeyler.

Anne: Yumurtalı ekmek yaptım.

Hacivat: Haşlanmış yumurta yiyeceğim. Afiyet olsun size.

Anne: Sıkılmıyor musun her sabah aynı şeyi yemekten?

Hacivat: Sen her yemekten sonra ağırlık çökmesinden sıkılmıyor musun?

Anne: İyi baban yer.

(Baba girer.)

Baba: Ne yiyormuşum?

Anne: Oğlun kahvaltımı beğenmiyor.

Hacivat: Ben bu topa girmiyorum.

Baba: Beraber yeseydik.

Hacivat: Ben duştan sonra kendime daha hafif bir şeyler hazırlayacağım.

(Hacivat duşa girer.)

Anne: Bugün tam bir yıl oluyor içkiyi bırakalı.

Baba: Ne çabuk geçmiş zaman.

Anne: şimdi de sağlıklı yaşam bağımlısı oldu. Hiç bir şeyi kararında yapamıyor.

Baba: Tutkulu bir oğlumuz var.

Anne: Karagöz'le karısı taşınyorlarmış.

Baba: Duydum.

Anne: Sen nereden duydun?

Baba: Kahvede konuşuyorlardı.

Anne: Kahveye gitmeye ne zaman başladın sen?

Baba: Geçen önünden geçerken canım çekti.

Anne: şaşırtıyorsun beni.

Baba: Yıllarca geri durdum kahvehanelerden. Oradaki atalete kapılmak istemiyordum. Önünden geçerken de içeridekilerin neşesine gıpta ediyordum. O muhabbetlere dahil

olmak geliyordu içimden. Belki de kabullenmem lazım. Artık yaşlandım. Sosyalleşmek için çaba sarf etsem iyi olur.

Anne: Sana son zamanlarda bir şeyler oldu.

Baba: Ne gibi?

Anne: Duygularını dinlemeyi öğrendin.

Baba: Öyle mi?

Anne: Benim otuz beş yılda yapamadığımı yaptı oğlun.

Baba: Oğlun ha. Şimdi benim oğlum oldu demek. Kıskandın mı?

Anne: Seviniyorum senin için.

(Kapı çalar. Anne kapıyı açmaya gider. Gelen Sevgili'dir.)

Sevgili: Merhaba.

Anne: Bu ne sürpriz!

Sevgili: Rahatsız etmiyorum umarım.

Anne: Olur mu öyle şey?

(Sevgili ve Anne sarılırlar.)

Sevgili: Nasılsınız?

Anne: Gelsene içeri.

Baba: Merhaba.

Sevgili: Yok. Hiç girmeyeyim.

Anne: Neden?

Sevgili: Yakınlardan geçiyordum. Selam vermek istedim.

Anne: Otursaydın biraz bizle. Kahvaltı yapardık.

Sevgili: Hacivat evde mi?

Anne: Duşta girdi şimdi.

Sevgili: O günden beri hiç görüşmedik. Beni burada görürse rahatsız olabilir.

Anne: Saçmalama.

Sevgili: Ben seni merak ettim. Hacivat'la ayrıca görüşürüz.

Anne: Ben iyiyim. Sen nasılsın?

Sevgili: Ben de iyiyim. İrtibatımız koptu. Aklımdaydın hep.

Anne: Çok özlemişim seni. Tezini ne yaptın?

Sevgili: Teslim ettim.

Anne: Tebrik ederim canım benim.

Sevgili: Sağlığın nasıl?

Anne: Bir sıkıntım yok.

Sevgili: Sevindim.

Anne: Zor oluyor böyle ayaküstü. Bir gün baş başa buluşalım istersen.

Sevgili: Benim bir haberim var.

Anne: Öyle mi?

Sevgili: Gelecek ay nişanlanıyorum.

(Sessizlik.)

Anne: Tebrik ederim.

Sevgili: Teşekkür ederim.

Anne: Şaşırdım. Sevindim. Ne desem bilemedim.

Sevgili: Benden duymanı istedim.

Anne: İyi yaptın. İyi ki söyledin.

Sevgili: Öyle işte.

Anne: Hacivat biliyor mu hayatında biri olduğunu?

Sevgili: Sanmıyorum.

Anne: Ben bir şey söylemem. Sen istersen onla konuşursun.

Sevgili: Tamam.

Anne: O kişi her kimse çok şanslı biri.

Sevgili: Ben de şanslı hissediyorum.

Anne: Çok güzelsin.

(Sevgili gülümser. Kısa sessizlik.)

Sevgili: Ben gideyim.

Anne: Oldu canım. Dikkat et kendine.

Sevgili: Sen de.

(Sevgili gider. Anne kapıyı kapatır ve kendini tutamayıp ağlamaya başlar. Baba Anne'nin yanına gelip ona sarılır. Hacivat bornozla banyodan çıkar ve yanlarına gelir.)

Hacivat: Ne oldu?

(Anne gözlerini siler.)

Anne: Yok bir şey.

Hacivat: Olmuş bir şey belli ki.

Anne: Duygulandım işte. Arada olur öyle.

Hacivat: Ya hadi söyleyin ne oldu?

Anne: Bugün sen içkiyi bırakalı bir yıl oldu. Sevinçten ağlıyorum.

Hacivat: Ya siz yok musunuz!

(Hacivat Anne ve Baba'ya sarılır. Bir süre sarıldıktan sonra ayrılırlar.)

Hacivat: Size bir haberim var.

Anne: Sesin güzel geliyor.

Hacivat: Kültürel Antropoloji bölümüne yeni bir mektup yazdım.

Baba: Tekrar mı başvuracaksın?

Hacivat: Aynen. Bu sefer resmi prosedürleri uygulayacağım. Yine de mektup yazmayı ihmal etmedim.

Anne: Kazanırsan ne olacak?

Hacivat: Nasıl yani?

Anne: Resepsiyon işin tam zamanlı. Üstüne bir de kulüpte çıkıyorsun. Nasıl yetişeceksin hepsine?

Hacivat: İnsanlar neler yapıyor anne ya. Bu ne ki. Hem önce kazanayım da sonra düşünürüz.

Baba: Bize okusana ne yazdığını.

Hacivat: Tabii. Yalnız duyacaklarınız karşısında umutsuzluğa kapılmak yok.

Anne: Sabah sabah daha fazla ağlatma bizi.

Hacivat: Yazdıklarım genel bir gerçeklik gibi algılandığını istemiyorum. Ben kendi öznel yaklaşımından bahsettim. Geçen sene depresyonda olduğumu ve içtiğimi anlatmıştım. Bu yıl da durumum neyse onu aktardım.

Baba: Neden kendinden bahsetmen gerekiyor?

Hacivat: Çünkü antropolojide antropologun kim olduğu da önemli.

Anne: Hadi oku da dinleyelim.

(Hacivat mektubunu okur.)

Hacivat: “Ülkeme küsmek istemiyorum. Çünkü ülke denilen şey kafada yaratılan bir fikir. Bir ülkede yaşıyorum, evet, hayatım ise belli başlı insanlar etrafında dönüyor. Buradan gidersem şikayetçi olduğum şeylerden uzaklaşabilirim. Berlin’e gidip bir türkü barda

garsonluk yapsam, Amsterdam'a yerleşip bir şirkette reklamcı olsam, Paris'e gidip Türk turistlere rehberlik yapsam, hem hayatımı döndürecek kadar kazanır, hem de bir yandan ufak kalabalıklara stand up yapmaya devam edebilirim. Bu hayatı neden seçmiyorum?

Çünkü günlük hayatta Türkçe konuşmak istiyorum. Yeni bir insanla tanıştığımda ne kadar çok ortak noktamız olduğunu hissetmek istiyorum. Plansız sokağa çıktığımda tanıdığım birine rastlamak, onun peşine takılıp zamanı unutup eğlenmek istiyorum. Ailemi her istediğimde görebilmek istiyorum. Bana ihtiyacı olan insanlara bir telefon uzakta olmak istiyorum. Bunlar lüks ihtiyaçlar değil. İnsanın yaşadığı, anılar ve bağlar biriktirdiği bir yerde bulunma arzusu.

Komedi dünyanın her yerinde yapılıyor. Her yerinde de tartışılıyor. Tartışmalar yeni stiller doğuruyor, bu stillerden bazıları birbirini yadırgıyor, önemsemiyor ya da suçluyor. Birbirine tahammül edemeyen, birbirini topluma zararlı bulan bir çok komedyen aynı mesleği icra ediyor. Yani sektörün kendisi bile kendi içinde tartışmalara ev sahipliği yapıyor, bu durum birini komedyen sayıp diğerini saymamamıza sebep olmuyor.

Türkiye'de herkesin çıkıp her istediğini rahatça konuştuktan sonra olaysız evine dönmesini beklemiyorum. Komedi sadece güldürmek için değil, toplumsal tartışma başlatmak için de bir araç. İnsanları kendi zihniyetlerine yakın diğer insanlarla bir arada olmalarını sağlayan bir etkinlik kapsamında icra ediliyor. Ben komedyenlik yaptığım için, sokakta görsem görünüşünden frekansımızın tutabileceğini tahmin edemeyeceğim bir sürü insanla tanıştım, muhabbet ettim, arkadaş oldum. Benim hayatımı neşelendiren, genişleten, büyüten bir şeye saldırıldığında onu tabii ki korumak isterim.

Bundan sonra, dinî inançlara ya da bu değerlere dair hiç bir şaka yapmayacağım. Bu bir olgunluk mertebesi değildir. Bu bir yenilgidir. Ben kendi değerlerinin eleştirilmesine, masaya yatırılmasına ya da mizahının yapılmasına fiziksel ya da psikolojik şiddetle cevap veren bir inanç sistemine karşı mücadele etmeyeceğim. İnsan ömrü çok kısa. Kendi bildiğim doğruları, özel hayatımda ve ilişkilerimde yaşatacağım. Sahnede ise, canımı tehlikeye atması riskini taşıyan şakalardan vazgeçeceğim. Ben yenildim. Yaşamda kalmak bana onurlu bir erken ölümden daha cazip göründü. Çünkü görmek istiyorum. Benim gibi yenilgiyi kabul etmeyenlerin ne yapacağını görmek istiyorum. Neler söyleyeceğini duymak istiyorum.

Bilmediğimden değil. Düşünemediğimden değil. Aklımdan geçmediğinden değil. Gerçekler söze ve yazıya döküldüğünde yaşanacak depremlerde kimin evi ayakta kalacak, kimin evi çökecek görmek istiyorum.

Yeni jenerasyondan, benden daha zeki ve azimli biri çıkacak, benim yapamadıklarımı o yapacak, hissediyorum."